

ՍԵՆՏԵՐԻ ԲԵՆԵՐՆԵՐ	120
ՍԵՆՏԵՐԻ ԲԵՆԵՐՆԵՐ	60
ՍԵՆՏԵՐԻ ԲԵՆԵՐՆԵՐ	30
ՍԵՆՏԵՐԻ ԲԵՆԵՐՆԵՐ	80

ՏԵՐԵՐ ԽՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏԻ ԻՆԼԵՂԻՄ
Վ. ՃԵՄՍՆԻ ԻՆԼԵՂԻՄ
ՍԱԼԸ
Վ. ՃԵՄՍՆԻ ԻՆԼԵՂԻՄ

ի

ՆԱԽԱՎԿԱՅՆ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ

ԱՂՈՐԴԱՆԻ Ի ՎԵՐՈՒՄ ԴՈ ՔԱՐԱՅԱՐԱՆ

ՇԱՐԱԿԱՆ

ԱՌ ՆՈՐԵՆՈՐ ՏԵՐՆ

Ամբաստանեալ ընտանիքս քարչի յատեան .
Անպարտելի նախամարտիկ ճշմարտութեան .
Նախանձութեամբ ժանտեմ, չարախօսեն, ժայթքեն լուսանս .
Դիպեն, բարդեն, կուտեն վրդան բիւր մեղադրանս . . .
Ձևազովքեցին խոստովանի . . . Դատաւորէն .
Աւագանւոյն և երիցանց դաս անօրէն .
Խնդրէն զիւր մահ . . . Աննա կրտսէ՛ղ վրձնու մահուան . . .
Այսպէս արեալ և կատարի վազէ խուժան . . .
Կարկրտի պէս խիտ խիտ վրդան թափեն քարեր .
Հինչեցընեն զօդ շառաւիմա՛մ անըզա՛մնէր .
Չարակոչկո՛ծ ըզնահատակն շանդրո՛ւն երի .
Կը մեռցընեն . . . երկիր վարդգոյն արեամբ ներկի . . .
Որոց ի սիրտ ճշմարտութեան, սուրբ կրօնին
Բորբոքի սէր, որք մարդկութեան, իւրեանց ազգին
Վառն գըթով, հայածանաց են նըշաւակ . . .
Միշտ կեղծաւոր փարիսեցւոց զո՛հ, պատարագ . . .
Ճշմարտութեան նախաժողովի դու պանծալի .
Չփառաց՝ արեամբ անիւր զպրօական անխամբելի .
Չարչարակից մահացուդ . Մեծ Դաւիթացւոյն .
Վասն ըսպանչացդ աղօթէիր Աստուածորդւոյն . . .
Լուսանորոգդ ո՛վ Գրիստոսի դու մարտիրոս,
Ուխտաւորացդ համար եղիր միշտ բարեխօս . . .
Անուանակցիդ վասն՝ ընդ ալմէ Հօր Նըստողին
Աղաչէ միշտ . . . կեցցէ՛ յամայր Հայր մեր գրոհին . . .

ԱՐՁԱԳԱՆԴ

ԲՈՒՆԱՐԱՆԻՔԻ ՍՐՏԻ ՏՕՆԵԱՆ

ԱՄԵՆ. ԳԵՐԵՐԶԱՆԻԿ ՀՈԳԵՒՈՐ ՏԵԱՌՆ ՏԵԱՌՆ

ՄԵՐՈՅ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՊԵՏՐՈՍԻ Ժ. ԵՐՈՐԻԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԵՒ ԱՐԺԱՆԸՆՏԻՐ ՊԱՏՐԻԱՐԺԻ ՀԱՅՈՑ ՈՒՂԱՓԱՌԱՑ

Ի ՏԱՐԵԴԱՐՑԻ ԵՆՈՐՀԱՋԱՐԴ ԱՆՈՒԱՆ

Ի տօթակէզ տապոյ շնչոյդ, երկնից թափեալ ի դիմաց,
Դէպք բըքայոյդ ամպոց մըթին, մինչ լուծանին սոսնամած .
Վարդապարտակն ի կապուտակ լայնածաւալ հայելոյ,
Անմահական և մինչ փայլի քոյ սուրբ պատկեր ջինջ ի ծոց .

Կենդանաբար լուսոյդ ծագման անդ ի յերկիր շե՛շտ ի վայր,
Չարթնու համայն ի խոր քընոյն, ի շող լուսոյդ ազգարար .
Գեղանրկար սուրբ Պատկերիդ, աչք ի յակճիւ համայնից,
Ստեփանոս . . . մեր Հայր հարանց . . . գոչեն ի ձայն . . . հրճուալից .

Սեւափետուր գունդք բոցաշունչ, ի ձայն անհղ բարձրագոյ,
Դըժոխային ժայթքեն արտաքս, հըրածորան յանդնդոց .
Եւ ի դիպել անմահ լուսոյդ, պայթիւն ի մեծ ահաւոր,
Տարտարոսին գահավիժին անիծակուռ անդ ի խոր .

Դազանագէ՛մ դահիճք անդուժք, անյազ արեան թշնամիք,
Դուք՝ որ ի խիստ քարանցղ հարուած, նորին լիկման դեռ ժրտիք .
Տեսէ՛ք ի կառս հեծեալ ամպոց, երկնից անլի ի կրկէս,
Նա՛ յաղթական փայլի Սրբոց, անդ մըցանաց ի Հանդէս .

Դարինքդ անթիւ որ ներկեցին ըզփոյդ մարմին ծիրանի,
Ընդ աստեղաց փայլին՝ փոխան անդ ի կամար մի առ մի .
Վարուցդ արդար ճշգրիտ նրկար կշռոյն ձեւին անդ պատկեր,
Չուզել ըզմեր ուս ընդ շաղաց, սուրբ կենցաղոյդ վշտամբեր .

Արեւազանդ և սայրաւոր տե՛ս արդ քարամբդ անհամար,
Մինչ ձաղկէին ըզսուրբ մարմինդ, ո՛հ ի հարուած չարաչար .
Հըրաչագործ Փրկչին անմահ ըզփայտ կենաց սուրբ խաչին,
Չարմանահրաշ զարդարեցեր քաշ ոսկերիչդ Անմահին .

Ձիւնախաղաղ լեռինք բարձունք, ներկեալ արեանդ ի շղարշ,
Գողգոթային գրծեն աչաց, ո՛հ ըզպատկեր աղէխարշ .
Բազմաչարար ո՛չ ինչ նըւագ, վարուցդ ի ուսն անհղ Փրկչին,
Կամայօժար նահատակեալ եղեր վրկայդ դու Նախկին .

Սիրամարգին ի տիպ տտան, պարզեալ Աջոյդ ծիածան,
Ի սուրբ Տօնիդ ցարդ բարեխօս մեր դու միայն Հայր Պաշտպան .
«Ո՛վ Աստուած իմ, գոչեն ի ձայն, թո՛ղ ըզյանձանս մարդ կօրէն» .
«Եթէ կամօք կամ յակամայս և թէ յանդէսս ինչ գործեն» .

Տեղան երկինք՝ յորդ անձրեւաց, սրբոյ արեանդ ըզտարափ .
Փայլատակեալ ըզհուր սիրոյդ, ի խոր սրտիցս որոտամբ .
Նոր Յորդանան արեւահեղ, եռայ ի տես ձեր աչաց,
Ի ժահաճոտ սրբիլ իսկոյն ոգեկործան ի մեղաց .

Շարժեա՛մ ո՛ Հայր անգոր լեզուիս, ժանդեալ ըզլար քրնարաց,
Անուանակցիդ և Հօր մերում, հիւսել ինձ երդ գրուտեանց .
Շնչեա՛ զոգիւր լրնուլ միտացս, ո՛հ իմաստից զառադատս,
Վարել ըզնա մեծ ներքողեան . խուռ հանճարոյս ի ծովակ .

Եւ ես ըզսուր գրչիս կրտուց, յարիւն քոյ սուրբ ի թաթախ,
Ոգեկորդ ըզլեռնեցից ըզփոյդ Անուն երգել նախ .
Թռչնոյն ի սոյլ քաղցրանըւագ, յայդուց անոյ՜ զայլայլիկ,
Ընդ բիւր աւուրս այսպէս ուրախ հովաթել ի Յօնայ երջանիկ .

Ի նորարոյս ի գեղ ծաղկանց, տնկեալք ի սիրտ ծաղկոցիդ,
Տես՝ ի միում մեք ի տարւոյ, բարգաւաճեալք քոյդ ի գիրկ .
Ի մեծաշուք Տօնիդ Անուն, սուրբ մաղթանաց ի Հանդէս,
Ծաղկանրկար պճնեմք ինկոց, ըզփոյդ մարմին ի պարտեզ .

Մեք ի մեղուաց բանականաց, աշխոյժ պարուց ճիշդ նրկար,
Դունակ ծաղկանցդ ի ծոց փափկիկ, խառն ի բզգիւն ի դաղար .
Վարուցդ համեստ քաղեալ ըզհիւթ, ազնուութեան կենցաղոյդ,
Ըզմեղր անոյ՜ պսօր ի ձօն, նիւթեմք քրմաց քոյ փափուկ .

Դու՛ միորակ արտակերպոն, երկրագնդոյ շուրջ բոլոր,
Շրջան առեալ փայլիսդ ի լոյս, ամ րստ ամէ նորանոր .
Ձիք քեզ դիտակ, և ո՛չ կարկին, ո՛հ ի յափեղ քոյ քայլից,
Երազաթուիլ սուր հանճարոյդ ըզմեծութեան տրամագիծ .

Ի Վոսփորեան ծովեզերեայ, յայն սուրբ Տաճար զարդարուն,
Նա՛ մին ի մեծ Յիշատակացդ, որ անդ ի փայլ ի կանգուն .
Չայնք նըւագաց խառն ընդ քաղցրիկ շրնորհաւոր մաղթանաց,
Ի սուրբ Տօնիդ՝ անհայտօր, լըսին ի մեծ Տարեդարձ .

Իսկ շատանօր մարթ ինչ իցէ, ի մուացօնս լեզուահատ,
Անմահական երբէք ըզքոյդ, ո՛հ անցանել յիշատակ .
Չարմանահրաշ յայն տեսարան, անդ ի յակճիւ կալ աչաց,
Մինչ համայնից շարժէ գողգոթայն ըզքեզ Հայր գըթած .

Ի նորակերտ յայն Վարժարան, Հայաստուն կուսանալ,
Ի հիմն անխախտ կանգնեալ Արդեանց ի Յոյց յաւերժ քոյ բարեաց .
Լուր Հայր Վեհիդ և անդ պսօր լիաբերան մաղթանօք,
Տօնեն զԱնունդ ըզՅիշատակ, ի շարս ամաց կեալ բազմօք .

Դիմեցէ՛ք արդ երախտապարտ, ո՛ սիրասուն օրիորդք,
Հայրախնամ և որբասէր Վեհապետիդ ընդ բազկօք .
Սրտանըւէր ջերմ աղօթիցդ, Նորապրտակ յայն մատարան,
Չօնել նախկին ձեռ՝ յիշատակ, յաւուր Տօնի սուրբ Անուն .

Եւ դուք հապա, Տեալք մեծաշուք, Չարդք Ազգային Հանդիսիս,
Որք կուսանաց անմեղ շրթանց, ո՛ն ձայնակից դուք ընդ իս .
Բարձրաշրնոր՝ վեհ Արքայիս, ընդ գեղ Մահալա Մեծապանծ,
Մաղթել ուրախ զայս մեծ Վասակ, Հօր վեհազնոյս անմուաց .

Օրհնէ ըզմեզ, աստ ի նրկար Հանդիսադ իր Պատկերին,
Շնորհեալ Վեհիդ յանմահ պատիւ, Գրիստոսախումբ քոյդ Հօտին .
Արեւմտեան գերահռչակ վեհ Հայրապետ Եւաթապ,
Ընդ յամայր՝ ամս ի մեծ ինձոյս, Տօնել զԱնունդ Յիշատակ .

Արդ Հանդիսիդ ես ըզՊատկեր, տե՛ս ըսքօղեմ հրճուալից,
Ընդ ոսկեթել զըւարթ արփույն երկկորեան նըշուլից .
Արժաթափայլ և աստղազարդ, անդ ի վերին Պաշտպան,
Չայնք ինդուլթանց յարատեւեն, ի նոր արփույն մին Վազման .

ԳԵՐԻԿ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Մանիթէօր Օրինանձալ դագժտար
նկելով էքբաւիէ Գուկարեթն ալ-
ինտէ պեր թիհարէթ մոգավէյէյի
ռվակ գաթաաընն ագտինէ տայիր
օֆիատան վարիտ ուան Ախանս տը
թուրմանթինսը թէյէկպաֆնամէսին-
դէն պահս իլլէտիկի սքբաաա Գէր-
նն աշտումէսինն 8իննի մատտէսի
հքթաաընն ալ պէյլէ պիր մոգավէ-
ննն աննաթ ճանիպ Գապը Ալիտէն
նաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա

ՍԸՀՀԷԹԻ ՈՒՄ ՈՒՄ ԻԵԷ

Միտ Պէհնէթ Էֆէնտիլէր՝ Գասըմ-
բաշա վէ Խառքէյ ճիհնէթլէրինի մու-
այիէնէ վէ լժէֆթիշէ մէմուր օլ-
մուլլաք տորր:

ቅኅረድ ረዕሶ

Գոնեա վրանեթիտէ Արապոն
զազասը գայմալամըղը՝ Զեքէա
գայմագամըղնտան յիւսթէֆիՄ ուս-
թասֆա Թէվֆիզ պէյէ լէվկիզ պոյ-
րուլմուշ տուր :

Մուհամմադը զօմիսիօնու տալիս
վէքեալէթինտէ պուլունան Մարտի-
րոսեան Գէորգ էփէնտիեէ Կիւնծիւ
Օսմանի .

Մամուրէ՛ժ իւլնգիւղ պէլէտի ըէյի-
սի սապըզ Քէչիւ Էֆէնտիսէ 4 իւն-
ճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պու-
րուլմուշ տուր :

ՄԱՐԱԳԻՅԷ

ԴԱԼԻՔԱ ՊՕՐԱԿԱՆ

Գալատի 27 գերկու .

գ. ումուհւի	26	գաթ. Գ. Բ.	49	15
Գ. Գեղեկա, աղլը	27	տուպլը Գ. Բ.	49	12
Իւնի/ֆիւիէ	գաթ. մայիս	Գ. Բ.	—	—
Վերի Վ.	Ա.	Իսթիգրազ	38	00
Ի. Ա.	Բ.		22	15
Ի. Ա.	Գ.		19	12
Բուժէլէ	լըմէ, Կաթիլի		75	62 1/2
Աղլէ	Ֆախի		6	
Բաշոր			36	
Հիվալէ տիգ			40	

ԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Կրէտի : էնէրալ	8 22
Սթամպոլ պանգասը	7 07
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4 16
Թրամվայ	4 65
Յօսիէթէ օթթօման պանգասը	4 27
ԱՆՉԼԷՐԻՆԸ ՅԻՆԱԹՅՈՒՆ	
Օսմ . վրասը 100 դրուշտան	2. Բր
Յէնայ Մէճիտիէլ Ֆարգը	108 12
Մէթալիք	100 00
Պէշլիք	103 10

ԳԱՐԼՕ ԱՐԱՊԵԱՆ

ԳԱԼԵՄՔԵԱՐ ՎԷ ՊՕԵԱԾԸ

Դաճաթ լարընտա, հէր վէճէլէ
Գաճաթ լարընտա, հէր վէճէլէ

Տերաւատեք իկե՛ք իշխե՛ք—Չեքմէհէ արաւընտա եօթնշ քարիփաւը, 1889 Հոկտեմբեր 3 տէն իթիպարէն

ՍԹԱՍԻՕՆ

ՏԵՐՍԱՍՏԷԹ

ԲԻԶԻԿ-ՁԵՔՄԵՃԷ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																					
6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42			
ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																					
Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն
Սթանպոլ	6 30	7 00	7 30	7 50	8 30	9 00	9 30	10 00	10 30	11 30	12 00	1 30	2 00	2 30	3 00	4 00	4 30	5 00	5 30	6 00	6 30
Դում-գարու	6 39	7 09	7 39	8 08	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 39	12 13	1 39	2 08	2 39	3 09	4 09	4 39	5 09	5 39	6 09	6 39
Ենի-գարու	6 43	7 13	7 43	—	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 43	12 17	1 43	2 12	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48	—	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 48	12 22	1 49	2 17	2 49	3 18	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 49
Ենտր-գուլե	6 54	7 23	8 01	8 22	8 54	9 21	9 53	10 23	10 53	11 54	12 25	1 54	2 20	2 53	3 22	4 24	4 54	5 23	5 55	6 25	6 55
Մագրի-բէօյ	7 09	7 34	8 12	8 39	9 06	դեսու	10 04	10 34	11 06	12 06	դեսու	2 06	դեսու	3 04	3 36	4 34	5 06	5 34	6 08	6 36	7 06
Այ-Սթէֆանօս	7 18	դեսու	8 21	8 52	9 15	—	դեսու	դեսու	11 15	12 16	—	2 15	—	դեսու	3 45	դեսու	5 15	դեսու	6 26	դեսու	7 15
Ղիւզը-Ձէքմէնէ	դեսու	—	դեսու	9 03	դեսու	—	—	—	դեսու	12 24	—	դեսու	—	—	դեսու	—	դեսու	—	6 34	—	դեսու
				դեսու						դեսու									դեսու		

ՍԹԱՍԻՕՆ

ՏԵՐՍԱՍՏԷԹ

ԲԻԶԻԿ-ՁԵՔՄԵՃԷ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՒԱՐԸ																					
5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43		
ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																					
Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն	Ս-դ-ն
Բիւզը-Ձէքմէնէ	—	6 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 20	—	—	—	—	—	—	6 15	—
Այ Սթէֆանօ	6 30	7 00	—	8 00	8 30	—	9 30	—	—	11 26	—	—	1 30	—	2 30	—	4 00	—	5 30	—	6 27
Մագրի-բէօյ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40	—	9 40	10 10	10 40	11 37	—	—	1 40	—	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	7 05
Ենտր-գուլե	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 54	10 24	10 52	11 51	1 25	1 53	2 25	2 54	3 21	4 23	4 53	5 54	6 24	7 00	7 16
Սամաթիա	6 56	7 26	—	8 26	8 56	9 29	9 58	10 29	10 56	11 55	1 28	1 57	2 28	2 58	3 25	4 27	4 57	5 58	6 28	—	—
Ենի-գարու	7 02	7 32	—	8 32	9 02	9 34	10 04	10 34	11 02	12 01	1 34	2 03	2 34	3 04	3 31	4 33	5 03	6 04	6 34	—	—
Դում-գարու	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 07	12 08	1 38	2 07	2 38	3 08	3 35	4 38	5 08	6 08	6 38	7 11	7 27
Սթանպոլ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 15	12 16	1 46	2 15	2 46	3 16	3 43	4 46	5 16	6 16	6 46	7 20	7 35
ՎԻՍՈՒՆ																					

Այժմարբերտա յիշիկ իշարեթիւ տազըգալար, ազլամըն սաաթ ճըըլլա սապանըն սաաթ 5իկին 59 տազըգալար արասընտաքի կիհե վագթընը իրահե իտէրլէր. ճէսամէթի ազ օլան երւըլէր, պիլա ֆարգ հէր գաթարտա գապուլ օլունուր, Լաքին ճէսամէթի երւըլէր՝ Տէրասատէթիլ Սագըը քէօյե եալուտ անտէն էօթէյե իյեհէն գաթարլարտա գապուլ օլունանագ տըր, իՍՄԱԼԹ ՄԻԻՏԻՐԻԿԵԹԻ